

Information till dig med behandling för bakteriell vaginos

Bakgrund

Bakteriell vaginos (BV) är orsakad av en störning i den naturliga miljön i slidan, till exempel på grund av en infektion. Den visar sig ofta som en illaluktande, lättflytande och slät flytning. Ibland förekommer även irritation och klåda.

Miljön i slidan är i vanliga fall sur, vilket upprätthålls av laktobaciller (mjölk-syrebakterier). Dessa är inte desamma som i mjölkprodukter, även om de är släkt. Vid BV har dessa försvunnit eller minskat kraftigt i antal till följd av konkurrens från andra bakterier. Orsakerna kan vara flera, men det är inte ovanligt att man har bytt partner under det senaste året före diagnos. På grund av det tror man att partnern ofta bär på bakterier som orsakar BV, men man har inte kunnat lokalisera var på kroppen dessa skulle kunna finnas.

Risker

Vi vet att BV ökar risken för infektion i samband med operation och abort samt även för prematur (för tidig) förlossning. Det är ännu inte klarlagt om det senare kan motverkas av behandling. Att i övrigt gå omkring med en obehandlad BV är vad vi vet inte skadligt för kroppen.

Behandling

Vid BV kan man prova behandling med ett enda läkemedel, men tyvärr får man återfall i ungefär hälften av fallen. Man kan då prova samma behandling igen, byta läkemedel eller kombinera flera för att öka chansen till varaktig utläkning. Det är inte fel att direkt använda sig av flera läkemedel.

Du och den läkare som skrivit ut recept till dig har kommit överens om vilken behandling du ska genomgå enligt nedan.

Idén med att först ta Donaxyl är att den är ett antiseptikum som bryter ner en biofilm som finns i vagina och då blottläggs bakterierna varpå antibiotikan i Dalacin får bättre effekt.

Behandlingsstege – menscykel 1

Steg	Dag	Ordination	Kostnad*	Utläkningschans 1 månad
1	1-6	Vaginaltablett Donaxyl	182 kr	33 %
2	7-13	Vaginalkräm Dalacin, till kvällen	161 kr	90 %

Om BV återkommer kan man ta en ny kur med Donaxyl + Dalacin enligt ovan, men ibland måste man behandla mer aggressivt som enligt nedan.

Behandlingsstege – vid recidiv

Steg	Dag	Ordination	Kostnad*	Utläkningschans 1 månad
1	1-6	Vaginaltablett Donaxyl	182 kr	33 %
2A	7-13	Vaginalkräm Dalacin, till kvällen	161 kr	90 %
2B	7-13	Kapsel Dalacin, 1 x 2, 7 dagar, 20 st	211 kr	
2C	7-13	Partnerbehandling kapsel Dalacin till båda, 32 st (8 dagar)	43 kr	3
3	13-20	Vagitorium EcoVag, 1 st till kvällen	65 kr	

Behandlingstillägg – menscykel 2 + 3 (+ 4)

Steg	Dag	Ordination	Kostnad 2 cykler*
4	1-6	Vaginaltablett Donaxyl	364 kr
5	7-11	Vaginalgel Zidoval, till kvällen	266 kr
6	12-17	Vaginaltablett EcoVag, 1 st till kvällen	206 kr
7		Kan upprepas 1-2 cykler	

Målet med behandlingen är att slå ut den felaktiga bakteriefloran i slidan, och sedan eventuellt tillföra de bakterier som normalt sett finns där (laktobaciller). Utläkning av BV utan läkemedel förekommer knappt.

Förskrivna läkemedel

Ordinerat	Typ	Form	Namn	Effekt
	Receptfritt	Vaginaltablett	Donaxyl	Antiseptikum
	Recept	Vaginalkräm	Dalacin 2 %	Antibiotika
	Recept	Kapsel	Dalacin 300 mg	Antibiotika
	Recept	Vaginalgel	Zidoval	Antibiotika
	Receptfritt	Vaginaltablett	EcoVag	Mjölksyrebakterier

Generella hygienråd

Använd vid behov vanlig oparfymerad tvål vid tvätt av yttre könsdelar, helst inte oftare än 2–3 gånger per vecka.

Använd inte så kallad underlivstvål med pH 4–5 då det skadar huden.

Spola inte med duschmunstycke underifrån och tvätta aldrig inne i slidan med vare sig tvål, vatten eller annat. Tvätt av slidan stör miljön, kan orsaka skada på slemhinnan och underlättar för avföringsbakterier att få fäste.

* Kostnad enligt uppgift från FASS (fass.se) och Apoteket AB (apoteket.se) augusti 2023.

Kvinnokliniken
Skaraborgs Sjukhus